

CORPUL DE CONTROL AL PRIM-MINISTRULUI

SINTEZA

acțiunii de control efectuată la Compania Națională „Administrația porturilor maritime Constanța” S.A.

Corpul de control al prim-ministrului a efectuat o acțiune de control la Compania Națională „Administrația porturilor maritime Constanța” S.A. („APMC”), în urma căreia au rezultat următoarele concluzii:

1. Hotărârea AGOA nr. 1/28.02.2021 privind numirea unui membru al CA pentru un rest de mandat de 14 luni (nu provizoriu) a fost adoptată cu încălcarea prevederilor art. 60 alin. (1) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că persoana desemnată nu a făcut obiectul niciunei proceduri de selecție în conformitate cu prevederile art. 29 din același act normativ.

2. În perioada 17.12.2018 - 15.04.2021, în urma derulării procedurii de selecție au fost numite simultan, pentru un mandat de 4 ani, 3 persoane pentru poziția de membru al CA al CNPM SA în condițiile în care acestea ocupau funcții publice sau alte categorii de personal în cadrul instituțiilor sau autorităților publice, fiind astfel încălcate prevederile art. 28 alin. (5) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora cel mult 2 astfel de persoane pot face parte din CA.

3. Cu toate că posturile de administrator au devenit vacante la data de 28.01.2020 (1 poziție) și la data de 15.04.2021 (4 poziții), procedura de selecție pentru membrii consiliului de administrație a fost declanșată după aproximativ un an și 2 luni (HAGOA nr. 6/23.11.2020 pentru o poziție), respectiv după aproximativ 5 luni (HAGOA nr. 7/21.09.2021 pentru 4 poziții), fiind astfel încălcate dispozițiile art. 64⁴ alin. (1) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora procedura de selecție trebuia declanșată în termen de 45 de zile. Cele două proceduri de selecție nu au fost finalizate până la data de 30.06.2024, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 64⁴ alin. (3) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, care impuneau finalizarea procedurii de selecție în termen de 150 de zile de la finalizare.

4. În contextul numirii exclusive a unor administratori provizorii în perioada 15.04.2022-30.06.2024, membrii consiliului de administrație nu au fost selectați potrivit procedurii de selecție prevăzută la art. 29 din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, încălcându-se astfel obligația prevăzută la art. 60 alin. (1) din actul normativ invocat. Astfel, numirea administratorilor s-a realizat fără definirea unor criterii și așteptări în raport cu care să fie evaluați în prealabil membrii consiliului numiți pentru mandate provizorii, iar administrarea întreprinderii publice s-a realizat în lipsa unui plan de administrare, așa cum acesta este legal definit la art. 2 pct. 8 din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, plan prin care trebuiau stabilite misiunea, obiectivele, acțiunile, resursele și indicatorii de performanță financiari și nefinanciari pentru derularea unei activități specifice pe parcursul unei perioade viitoare care nu poate depăși 4 ani.

5. În perioada 28.01.2019 - 23.12.2020 conducerea executivă a APMC a fost asigurată de directori generali numiți provizoriu de către consiliul de administrație, în condițiile în care membrii consiliului de administrație erau selectați în conformitate cu prevederile art. 29 din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare.

În această perioadă, la propunerea CNR, membrii CA au declanșat 2 (două) proceduri de selecție a directorului general:

- prin aprobarea HCA nr. 2/28.02.2019, procedură care nu a fost finalizată în termenul legal de 150 de zile de la declanșare, cu încălcarea prevederilor art. 64⁴ alin. (3) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare.
- prin aprobarea HCA nr. 18/15.10.2020, procedură care nu a fost declanșată în termenul legal de 30 zile de la vacanța postului, ci după aproximativ 1 (un) an și 8 luni, cu încălcarea dispozițiilor art. 64⁴ alin. (2) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare.

6. Procedura de selecție pentru ocuparea funcției de director economic al APMC a fost realizată cu încălcarea prevederilor art. 35 alin. (6) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere faptul că anunțul de selecție nu a fost publicat în două ziare economice și/sau financiare. Menționăm că această încălcare a dispozițiilor legale a fost validată și de instanță cu privire la același anunț de selecție, Curtea de Apel Constanța dispunând prin Decizia nr. 103/CA/28.01.2019, definitivă, anularea procedurii de selecție pentru poziția de director general al APMC.

7. Prin finalizarea procedurii de selecție pentru poziția de director economic al APMC după aproximativ 2 ani de la declanșare au fost încălcate prevederile art. 64⁴ alin.

(3) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, care impuneau finalizarea procedurii în termen de 150 de zile de la declanșare.

8. Prin neaprobarea indicatorilor de performanță financiari și nefinanciari rezultați din planul de administrare, au fost încălcate dispozițiile art. 30 alin. (3) și (4) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd obligativitatea negocierii și aprobării acestor indicatori.

9. Ținând cont de prevederile art. 30 alin. (7) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, în lipsa indicatorilor de performanță financiari și nefinanciari aprobați, nu a putut fi evaluată activitatea membrilor CA, în calitate de organ cu competențe în administrarea companiei, potrivit statutului acesteia, cu consecințe directe asupra cuantificării realizării obiectivelor societății și implicit a aplicării dispozițiilor art. 30 alin. (9) din *OUG nr. 109/2011*, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora administratorii sunt revocați de către AGA atunci când, din motive imputabile lor, nu își îndeplinesc indicatorii de performanță stabiliți prin contractele de mandat.

10. Includerea în contractele de mandat încheiate cu directorii companiei a unor prevederi referitoare la modul de decontare și acordare a unor indemnizații de cazare și diurnă externă s-a realizat cu încălcarea dispozițiilor HG nr. 518/1995, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește limita maximă a acestor cheltuieli.

11. Având în vedere faptul că, raportat de obiectul achiziției (proiectare și construcție nave), reprezentanții APMC nu au solicitat ofertanților documente pentru îndeplinirea capacității de proiectare a navelor, precum și faptul că cerința minimă aferentă experienței similare pentru componenta de servicii de proiectare de la nivelul capacității tehnice și profesionale, specifice secțiunii III.1.3.a) din fișa de date nu a fost formulată, au fost încălcate prevederile art. 164 alin. (1) coroborate cu dispozițiile art. 185 alin. (3) din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare, care instituie obligația autorității contractante de a elabora documentația de atribuire astfel încât să se asigure că ofertanții au capacitatea tehnică și profesională de a executa contractul.

12. Modificările efectuate în ceea ce privește componența comisiei de evaluare a ofertelor au fost făcute cu încălcarea prevederilor art. 132 alin. (11) din *HG nr. 394/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

13. Analizând modalitatea în care Comisia de evaluare din cadrul autorității contractante a evaluat ofertele depuse, luând în considerare prevederile documentației de atribuire, legislația incidentă din domeniul achizițiilor publice, precum și răspunsurile la solicitarea de clarificări, s-au constatat următoarele:

- Comisia de evaluare a ofertelor nu a analizat documentele furnizate în cadrul răspunsului la clarificări transmis de societatea SHIPYARD ATG GIURGIU SRL prin adresa nr. 4324/10.12.2018 fiind astfel încălcate prevederile art. 133 alin. (1) lit. b) din *HG nr. 394/2016*, cu modificările și completările ulterioare și nu a declarat oferta ca fiind inacceptabilă, în conformitate cu prevederile art. 228 alin. (4) din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare, întrucât ofertantul nu are calificările necesare pentru îndeplinirea obiectului contractului, și anume nu a făcut dovada că poate furniza în mod licit servicii de proiectare a navelor.

- Având în vedere faptul că niciuna din cele două oferte depuse în cadrul procedurii nu îndeplinea condițiile de admisibilitate prevăzute la art. 228 alin. (3) din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare, Comisia de evaluare a ofertelor avea obligația, în lipsa unor clarificări suplimentare, de a anula procedura de achiziție în conformitate cu prevederile art. 225 alin. (1) lit. a) din același act normativ.

14. Acceptarea de către reprezentanții APMC a introducerii, după semnarea contractului, de către SHIPYARD ATG GIURGIU SRL a subcontractorului BLUE LINE SRL în derularea activităților de proiectare din cadrul contractului, în condițiile în care la momentul depunerii ofertei nu a fost declarată intenția de a subcontracta aceste activități s-a realizat cu încălcarea:

- prevederilor art. 232 și 233 din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc cele 2 situații care permit introducerea unui subcontractor după încheierea contractului, și anume prin înlocuirea unui subcontractor declarat în etapa de ofertare sau prin introducerea unui subcontractant nou alături de cel/cei deja declarat/declarați.

- prevederile punctului 13.1. din Contractul nr. 7829/19.02.2019 „*Proiectare și construcție a două nave tehnice multifuncționale*”, care interzic cedarea obligațiilor contractuale către terți.

15. Având în vedere valoarea serviciilor de proiectare furnizate de societatea BLUE LINE SRL în cadrul Acordului de subcontractare la contractul de achiziție publică nr. 7829/19.02.2019 (1.380.980 lei), față de valoarea efectiv plătită de APMC pentru aceste servicii (6.195.320 lei), acceptarea acestui subcontractor după încheierea contractului a condus la o modificare substanțială a contractului sectorial având în vedere faptul că APMC a plătit cu 4.814.340 lei mai mult pentru serviciile de proiectare decât valoarea prevăzută în acordul de subcontractare, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 233 alin. (3),

coroborate cu art. 240 alin. (3) lit. b) din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

16. Contractul privind sistemul de monitorizare TVCI a fost atribuit societății TRIDENT SERVICII SI MENTENANTA SA în urma aplicării procedurii de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare fără a evidenția argumentele de ordin tehnic potrivit cărora sistemul poate fi furnizat numai de un singur operator economic sau că acesta are drepturi exclusive sau drepturi de proprietate intelectuală.

17. În aceste condiții, reprezentanții APMC aveau obligația de a verifica întrunirea condițiilor prevăzute la art. 117 din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare și de a justifica încadrarea în una dintre situațiile respective, precum și de a transmite o invitație de participare la negocieri, însoțită de documentația de atribuire, către unul sau, ori de câte ori este posibil, către mai mulți operatori economici.

18. Circumstanțele în care este permisă aplicarea procedurii de negociere fără invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare, sunt tratate ca excepții de la regula generală și obligatorie de atribuire a contractelor de achiziție publică prin aplicarea procedurilor de licitație deschisă sau licitație restrânsă, fiind expres prevăzute de dispozițiile art. 117 din *Legea nr. 99/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în lipsa încadrării achiziției în una din situațiile expres prevăzute de art. 117, reprezentanții APMC aveau obligația de a acționa într-o manieră transparentă, să acorde operatorilor economici un tratament egal și nediscriminatoriu, încurajând competiția, fără să structureze procedura de achiziție cu scopul exceptării acestora de la aplicarea dispozițiilor legii achizițiilor publice ori a restrângerii artificiale a concurenței.

19. Neîncheierea de către reprezentanții APMC a contractului pentru asigurarea desfășurării serviciului de siguranță - pilotaj nave maritime începând cu data de 01.03.2017, cu consecința producerii unui prejudiciu în valoare de 3.951.063,01 lei, în dauna APMC, s-a realizat prin nerespectarea dispozițiilor art. 3 din *Ordinului ministrului transporturilor și infrastructurii nr. 1008/2012*, cu modificările și completările ulterioare.

20. Membrii consiliului de administrație, în intervalul 2020 - 2022, nu au adoptat o decizie privind efectuarea demersurilor necesare în vederea recuperării prejudiciului adus APMC în condițiile în care, potrivit art. 1915 din *Codul civil* „Administratorii răspund personal față de societate pentru prejudiciile aduse prin încălcarea legii, a mandatului primit sau prin culpă în administrarea societății” fiind astfel încălcate dispozițiile art. 142 și art. 144¹ alin. (1) din *Legea 31/1990*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

21. Reprezentanții APMC nu au desființat investițiile realizate de societatea COMAGRA SRL la infrastructura portuară unde a acostat nava Alezzi, în condițiile în care au constatat că acestea au fost realizate fără autorizația de construcție prevăzută în *Legea nr. 50/1991*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și fără avizele MTI prevăzute la art. 12 alin. (2) și alin. (5) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu încălcarea prevederilor art. 68 alin. (3) din același act normativ.

22. La intrarea navei Alezzi în portul Midia, reprezentanții APMC nu au alocat dana la care era obligată nava să acosteze și nu au acordat acceptul portuar în vederea eliberării permisului de acostare, fiind astfel încălcate prevederile art. 44 alin. (1) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

23. În urma încheierii Contractul de tip armator nr. 9095/A/2021 cu societatea STOP SRL, în baza căruia nava Alezzi a desfășurat activității de transport naval de persoane într-un loc neautorizat (dana Grand Marina), reprezentanții APMC au încălcat prevederile art. 8 alin. (1) și art. 21 alin. (1) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

24. AMPC a permis desfășurarea de operațiuni de îmbarcare/debarcare pasageri și transport al acestora în largul mării dintr-o locație neautorizată, în baza unui Aviz de operare temporar, emis de către ANR fără temei legal, cu încălcarea prevederilor art. 68 alin. (2) din *OG nr. 22/1999*, republicată cu modificările și completările ulterioare, având în vedere că avizul era lovit de nulitate.

25. Acordul APMC pentru operarea navei Alezzi într-un punct izolat aflat în incinta portului Midia, solicitat de societatea STOP SRL, s-a realizat cu încălcarea prevederilor art. 7 alin. (5) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere faptul că reprezentanții APMC cunoșteau că locația pentru care a fost solicitat acordul nu îndeplinea condițiile pentru încadrarea ca punct izolat (se afla în interiorul portului și nu în exteriorul acestuia).

26. Direcția Transport Naval, ca direcție de specialitate a MTIC în domeniul transporturilor navale, avea obligația de a verifica modul în care au emis avizele și acordurile ANR împreună cu CN APMC, la solicitarea STOP SRL de a desfășura activități în punct izolat în interiorul unui port, în virtutea obligațiilor legale prevăzute la art. 4 alin.(3) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

27. APMC era obligată prin rolul de administrație portuară prevăzut la art. 5 din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, să dispună măsuri și

să le verifice, astfel încât nava Alezzi să respecte obligațiile de funcționare în cadrul portului Midia, respectiv staționarea la o dană autorizată și respectarea Regulamentului portuar, aspecte necesare desfășurării în condiții legale a activității de transport persoane.

28. Având în vedere faptul că închirierea unui teren portuar nu era exceptată de la aplicarea regulamentului de acces în interiorul portului Midia, persoanele care au închiriat imobilul respectiv erau obligate să respecte întocmai Regulamentul portuar, iar orice persoană care intra cu autovehiculul în incinta portului era obligată să treacă prin porțile de acces și nu prin alte zone.

29. Prin urmare, accesul autovehiculelor în incinta portului Midia la dana Grand Marina s-a realizat cu încălcarea prevederilor art. 226 alin. (1) din Regulamentul portuar al porturilor maritime românești aflate în administrarea Companiei Naționale Administrația Porturilor Maritime SA Constanța aprobat în data de 19.12.2019 și art. 226 alin. (1) din Regulamentul portuar înregistrat cu nr. 8035/18.02.2022, coroborat cu prevederile art. 24 alin. (5) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

30. Pe de altă parte, APMC, în calitate de autoritate portuară, nu a dispus măsuri pentru respectarea prevederilor art. 226 alin. (1) din cele două Regulamente portuare, fiind astfel încălcate prevederile art. 24 alin. (7) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

31. Totodată, responsabilii din cadrul APMC nu au luat măsuri pentru interzicerea accesului publicului într-o locație neautorizată și care nu era prevăzută în ordinul ministrului transporturilor, fiind încălcate prevederile art. 8 alin. (1) din *OG nr. 22/1999*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

32. Neurmărirea de către reprezentanții APMC a modului de respectare a prevederilor Regulamentului portuar în privința accesului auto în incinta portului Midia a avut drept consecință neîncasarea taxei de acces corespunzătoare acestei activități și diminuarea veniturilor proprii ale companiei, fiind încălcate prevederile art. 5 alin. (1) din *OG nr. 119/1999*, cu modificările și completările ulterioare.

* * *

Pentru remedierea deficiențelor constatate, CCPM a formulat propuneri și recomandări a căror implementare este monitorizată în cadrul acțiunilor de evaluare post-control.